

Torah Bytes

A weekly Dvar Torah on the Parsha by Rabbi Dovid Horwitz
and the Rabbanim of the RCK Va'era 5786

With prayers of success for our soldiers

Shabbat Times
16:39 17:39

Issue: 121

After the first plague of blood left Paroah underwhelmed, Moshe threatens Paroah with a terrible plague of frogs. The Torah describes how the frogs will come up from the Nile river and enter the Egyptians' homes, their bedrooms, their ovens, and even their stomachs! Imagine the incessant croaking of the frogs as they filled every corner of the land! The suffering must have been incredible. After seven days, Moshe prays to Hashem to remove the frogs from the Egyptians and their homes. The Torah then states how all of the frogs that were in the homes, courtyards and fields, died, creating piles upon piles of dead frogs in Egypt!

When Moshe prays for the frogs to be removed, and the Torah recounts the death of the frogs, there is a blatant piece missing from the narrative. When Moshe warned Paroah as to the nature of the upcoming plague of frogs, he stated how the frogs would enter their homes, bedrooms and ovens. At the conclusion of the plague when describing the death of the frogs, the Torah does not mention those that were in the oven. What happened to those frogs?

There is a fascinating medrash that sheds light on the matter. When Hashem decreed that the frogs would not only enter into their homes and bedrooms, but even into their ovens, the frogs were faced with a predicament! Which frogs would be foolish enough to climb into the ovens? Climbing into an oven is in effect committing suicide! Most of the frogs, therefore, decided to only live in the bedrooms and other rooms of the Egyptians. They figured that if they could fulfill Hashem's will, while at the same time, stay alive in the process, that would be the wisest decision! Why should they willingly jump into ovens and risk their lives? And although, had all of frogs thought this way, Hashem's decree would have remained unfulfilled, which would have resulted in a chillul Hashem, a desecration of His name, that doesn't mean that frog number 10545, needs to be the "sucker" to do it. This was the "thinking" of 99 percent of the frogs. But there was 1 percent of frogs that were willing to jump into the fire in order to make a kiddush Hashem! They surely told themselves that if they would not volunteer to do it, no one else would, and Hashem's name would be desecrated!

These frogs were truly admirable. Although no one commanded those particular frogs to jump into the ovens, they happily volunteered in order that Hashem's name be glorified.

With this medrash, we can now answer the question we asked earlier. What happened to the frogs in the oven? Why doesn't the Torah tell us that these frogs too, were removed and died along with the others? The answer is that those frogs that jumped into the oven did not perish and in fact they were the only frogs that did **not** die! It was these frogs who volunteered to jump into the oven, that at face value should have perished, that did not. Hashem performed a miracle for them. Not only were these frogs not incinerated in the ovens of the Egyptians while the ovens were being used, but they were rewarded that their lives were spared when all of the other frogs died and were forgotten.

The difficulty is that it seems strange that Hashem would make miracles for frogs, and that He would discern between a frog who jumped into the oven versus a frog that did not. Does Hashem really care which frogs survived and which ones did not?

The answer is no, Hashem does not really care which frogs survived. A frog is a frog. The reason why Hashem performed this miracle was not for the frogs, it was for us!

The Torah is teaching us a beautiful and powerful lesson here. We are commanded and therefore expected by Hashem to keep all of the 613 mitzvot to the best of our ability. But sometimes, we are given opportunities to perform a kiddush Hashem, above and beyond the call of duty. When a person finds himself in a situation where he can make a kiddush Hashem but it will be uncomfortable emotionally, financially or physically to do it, he may be inclined to say, "It is not incumbent on me to do it. Let someone else do it."

We see from the frogs that one does not lose by going the extra distance to make a kiddush Hashem. In fact, we learn the opposite! Not only does one not lose, he actually gains life. The frogs that thought they would lose their life were the one's that actually gained life! So too with us. When making a kiddush Hashem, however painful or uncomfortable it may be, one never loses. He only wins in this world and most certainly in the world to come!

DAF
MESECHES MENACHOS
YOMI

RAV AHARON RABI

7:00 AM Shacharis
7:45 AM Sun-Fri
8:45 AM ZOOM

DAF
MESECHES MENACHOS
YOMI

RABBI DOVID HORWITZ

18:20 > Sun - Thurs
20:15 > Thursday
20:00 > Maariv
45 MINUTES BEFORE MINCHA Shabbos

RCK Ahuva 198, Raanana
KBA Tel Hai 6, Raanana

MESECHES MENACHOS
מטמונים
Matmonim
Discover a Treasure on Every Daf

RABBI DAVID LAPIN

6:40-7:00 AM Sun-Fri
7:00 AM Shacharis
AHUZA 198 Raanana

RA'ANANA COMMUNITY KOLLEL
With prayers of success for our soldiers

Torah Bytes

A weekly Dvar Torah on the Parsha by Rabbi Dovid Horwitz
and the Rabbanim of the RCK Va'era 5786

Shabbat Times
16:39 17:39

Issue: 121

Ask the Rabbi

Rosh Beit Midrash: Rabbi Shabtai Yogel

For questions: **0584810910**

Question: I bought a falafel at a place that also sells shawarma. There is no separation in the shop between the falafel and the shawarma. The same tongs are used for falafel and shawarma, as well as for salads and fries. It's possible that a few small pieces of shawarma, or some meat grease, ended up in my falafel. After eating this falafel, do I need to wait six hours before eating dairy?

Answer: You do not need to wait six hours after eating this falafel. However, you should not eat it together with dairy, such as drinking a coffee with milk at the same time.

The reason you do not need to wait is based on the ruling of the Shach. He writes that if a person eats a pareve food that was cooked in a meat pot that was not fully clean and still had some meat residue, the person does not need to wait six hours. This is true even if he did eat a small amount of meat residue, because he did not intend to eat meat at all. The meat was eaten incidentally, simply because the pot was not clean.

The logic is that since the person does not view what he ate as meat, there is no concern that eating dairy afterward will lead to eating meat and dairy together. In his mind, he ate a pareve meal.

The same applies in your case. Your intention was to eat pareve food such as falafel, hummus, salad, and fries. Any small pieces of shawarma, if they were there at all, were incidental and not intentional. Therefore, there is no requirement to wait six hours before eating dairy.

However, this applies only when a very small amount of meat was eaten unintentionally and incidentally. If a person intentionally adds meat to a pareve dish in order to improve the taste, then it is considered a meat meal, and one must wait six hours afterward.

For example, if someone eats a vegetable soup that is otherwise pareve but intentionally adds meat-based chicken soup powder, that meal is considered meat, and one must wait six hours before eating dairy.

Question: The main electrical breaker in our apartment tripped on Shabbat. Is it permitted to ask a non-Jew to turn it back on?

Answer: If there is a sick person in the home, even if the illness is not life-threatening, or a baby who needs electricity, it is permitted to ask a non-Jew to turn the breaker back on. This is because for the needs of a sick person, one is allowed to ask a non-Jew to perform even a Torah-level prohibited action.

Similarly, if there is extreme cold or extreme heat, some authorities permit asking a non-Jew to restore the electricity, since in such conditions everyone is considered "unwell." This applies only when the cold or heat is truly severe and uncomfortable, especially for otherwise healthy adults.

However, if none of these situations apply, it is not permitted to ask a non-Jew to turn the breaker back on. Even though the lack of electricity affects Shabbat enjoyment, hot food, and general comfort, asking a non-Jew to perform a Torah-level prohibited act is not allowed, even for the sake of a mitzvah.

That said, there are some halachic authorities who permit asking a non-Jew to turn the breaker back on in an unusual way (with a shinui). In that case, the act is considered rabbinic rather than Torah-level, and a rabbinic prohibition may be done by a non-Jew for the sake of a mitzvah. Not all authorities agree with this leniency.

RAANANA COMMUNITY KOLLEL

Shacharit

7:00 8:15

Ahuza 198 Raanana

Minyanim

Mincha

12:50 16:51

Maariv

17:23 18:00

20:00 Join us

How Did 400 Become 210?

Rabbi Moshe Ariel Margi

At the beginning of the parsha, Hashem tells Moshe Rabbeinu one of the core prophecies of the Exodus — the Four Expressions of Redemption: "I will take you out, I will save you, I will redeem you, and I will take you to Me." Chazal explain that these are not poetic repetitions, but a clear process. Each expression is a separate stage of redemption, and each one deserves its own cup of praise and thanks.

But what is the depth behind each expression?

Hashem told Avraham at the Covenant Between the Pieces that his descendants would be strangers, enslaved, and oppressed for four hundred years. Yet in reality, Bnei Yisrael were in Egypt for only 210 years. How is this possible?

Rashi explains that the count begins from the birth of Yitzchak, since even Avraham and Yitzchak were considered strangers.

But there is a deeper explanation. There were not one, but three separate decrees: being strangers, being enslaved, and being oppressed. Each can exist on its own. Hashem said the entire process would last four hundred years, but what would be counted depended on His plan.

In His kindness, Hashem "calculated the end" and began counting from the birth of Yitzchak, including the years of being strangers. This is why we say in the Haggadah, "Blessed is He who keeps His promise to Israel."

Now the Four Expressions become clear. "I will take you out" refers to the suffering. "I will save you" refers to slavery. "I will redeem you" means that Hashem became the Redeemer of a people who had none. But these only return us to the starting point.

The fourth expression is the goal: "I will take you to Me as a people, and I will be your God." Not just leaving Egypt, but entering a covenant. Not just freedom, but belonging. Not just redemption from slavery, but redemption to become Hashem's nation.

Torah Bytes

דבר תורה שבועי מפי רבני הכולל הקהילתי ברעננה
פרשת וארא התשפ"ו

זמני השבת

16:39

17:39

Issue: 121

להצלחת צבא ההגנה לישראל וכוחות הביטחון

שאל את הרב ראש בית המדרש הרב שבתי יגל שליט"א לשאלות 0584810910

שאלה: קניתי מנת פלאפל במקום שמוכר גם שווארמה.

אין הפרדה באותה חנות בין הפלאפל לשווארמה, ומשתמשים באותם מלקחיים גם לפלאפל וגם לשווארמה, גם לסלט וגם לצ'יפס.

לא מן הנמנע שבמנת הפלאפל שלי שיש כמה חתיכות סוררות של שווארמה וכן שומניות של השווארמה וכו'.

האם לאחר אכילת מנת הפלאפל אני צריך להמתין 6 שעות עד אכילת מאכלי חלב?

תשובה: אין צורך להמתין אחר אכילת מנה זו 6 שעות, אולם בוודאי אין לאכול מנה זו ביחד עם כוס קפה (חלבי).

הטעם שלא צריך להמתין הוא על פי דברי הש"ך שכתב לגבי מקרה שאדם מבשל מאכל פרווה בתוך קדירה בשרית שאינה מודחת היטב ויש בה עדיין שאריות של המאכל הבשרי, שאינו צריך להמתין 6 שעות על אף שאכן אכל מעט משאריות התבשיל הבשרי (ואף באופן שלא התבטלו בשישים) משום שלא היה כוונתו כלל לאכול שאריות אלו ואכלן 'על הדרך' מאחר והקערה לא הייתה מודחת היטב.

ונראה הטעם שמאחר ובדעת האדם הוא לא מחשיב זאת כאכילת בשרי, הרי שגם אם יאכל מאכלי חלב בתוך 6 שעות לא יבוא על ידי זה לאכילת בשר וחלב, שהרי מבחינתו אכל פרווה.

ואם כן הוא הדין בנידון, כל מטרתך הייתה לאכול מאכל פרווה (פלאפל חומס סלט צ'יפס) וחתיכות השווארמה היו שם (אם אכן היו שם) 'על הדרך' ולא הייתה דעתך עליהן ולכן אין במקרה זה חובה להמתין את זמן ההמתנה הנהוג בין אכילת בשר לאכילת חלב.

אולם יש לדעת שכל זה אמור באופן שאכל מעט בשר 'על הדרך' ואגב המאכל העיקרי שהוא פרווה, אבל במקרה שהוסיף בכוונה בשרי לתוך המאכל הפרווה כדי להטעימו - הרי זה נחשב שאכל בשרי גם לעניין המתנת 6 שעות. ולכן מי שאוכל מרק ירקות שכולו פרווה, למעט כמה כפות של אבקת מרק עוף בשרית - הרי הוא בשרי וצריך להמתין 6 שעות.

שאלה: הפקק הראשי של החשמל של הדירה שלנו נפל בשבת קודש, האם יש היתר לקרוא לגוי להרים את הפקק?

תשובה: אם יש בבית חולה (אף שאין בו סכנה) או תינוק שזקוק לחשמל, הרי שמותר לקרוא לגוי להרים את הפקק, מאחר ולצורך חולה מותר לומר לגוי לעשות מלאכה מהתורה.

כמו כן אם הקור גדול או החום גדול, גם יש מתירים לומר לגוי במקרה כזה, כי הכול נחשבים חולים לגבי הקור והחום (אך כלפי אנשים בריאים צריך להיות מדובר בשבת קרה ממש, וכן לגבי חום - מדובר בחום גדול ומעיק ממש).

אך לא באופנים הנ"ל - אסור לומר לגוי להרים את הפקק - על אף שבלי חשמל יהיה חסר בעונג שבת, ובמאכלים חמים לסעודת שבת ועוד, מאחר ואמירה לגוי לעשות איסור דאורייתא, אסורה גם כאשר מדובר לצורך מצווה.

אמנם יש פוסקים שיתירו לומר לגוי להרים את הפקק בשינוי - ואז הוא מלאכה דרבנן, ומלאכה דרבנן לצורך מצווה מותרת על ידי גוי (ולא כל הפוסקים מסכימים לפסיקה זו).

איך 400 נהיה 210? הרב משה אריאל מרגי שליט"א

בתחילת הפרשה הקב"ה מוסר למשה רבנו אחת מן הנבואות המרכזיות של יציאת מצרים, נבואה שאנו ממשיכים לציון עד ימינו, בכל שנה בליל הסדר, נבואת ארבע לשונות של גאולה. "והוצאתי, והצלתי, וגאלתי, ולקחתי". חז"ל, בעומק הבנתם, מלמדים אותנו שאין כאן כפילות לשונית לתפארת המליצה בלבד. אין זה רצף מילים נרדפות, אלא תהליך, תהליך שבו כל שלב עומד בפני עצמו, וכל שלב ראוי לציון, להודאה ולשמחה. כוס של ברכה כנגד כל לשון.

אך מהו העומק של כל אחת מן הלשונות? מהו אותו תוכן שמצדיק שלשון מסוימת תעמוד כגאולה עצמאית? לפני שנתיים שמעתי תשובה נפלאה, כזו שפתרה עבורי קושיה חזקה, קושיה שלא ידעתי אפילו עד כמה היא מפריעה לי. הקב"ה אומר לאברהם אבינו בברית בין הבתרים, "וְיֹאמֶר לְאַבְרָם יְדַע תְּדַע כִּי גֵר יִהְיֶה זֶרְעֶךָ בְּאֶרֶץ לֹא לָהֶם, וְעִבְדוּם וְעָנּוּ אֹתָם, אַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה". אין ניסוח מפורש מזה, ארבע מאות שנה. ובפועל? עם ישראל היה במצרים מאתיים ועשר שנים בלבד. לא רק שלא השתעבדו ארבע מאות שנה, אלא שמרגע ירדת יעקב אבינו למצרים ועד חצות לילה, ט"ו בניסן שנת ב'תמ"ח, עברו בסך הכול 210 שנים. איך מיישבים את הפער?

רש"י מביא בכמה מקומות שהארבע מאות שנה נמנות כבר מלידת יצחק אבינו, שכן גם אברהם ויצחק נחשבו גרים, הארץ לא הייתה שלהם אלא של כנען.

זו תשובה ידועה, אבל לא לגמרי חלקה, הרי נאמר בפירוש "וְעָנּוּ אֹתָם אַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה", ועינינו כזה לא התרחש. אמנם, כנראה שלאף אחד אין עניין להחמיר בגלות, ובשעת הדחק אפשר להקל ולסמוך על רש"י. אבל לפני

שנתיים שמעתי פשט אחר, פשט אמיתי. בברית בין הבתרים לא נגזרה גזירה אחת, אלא שלוש גזירות שונות. א. "גֵר יִהְיֶה זֶרְעֶךָ בְּאֶרֶץ לֹא לָהֶם", גזירת הגרות. ב. "וְעִבְדוּם", גזירת העבדות. ג. "וְעָנּוּ אֹתָם", גזירת העינוי. שלוש גזירות נפרדות, שכל אחת מהן יכולה להתקיים בפני עצמה, יש גר שאינו עבד, ויש עבד שאינו מעונה. והקב"ה אומר לאברהם שהתהליך כולו ימשך ארבע מאות שנה. מכאן נולדת שאלה, מה נכנס לחשבון? האם רק העבדות? האם העינוי? או אולי גם עצם הגרות?

התשובה לכך לא הייתה קבועה מראש, היא הייתה תלויה במעשי ישראל ובהנהגת ה'. ובחמלתו עלינו, הקב"ה "חישב את הקץ, לעשות כמו שאמר לאברהם", והתחיל למנות את השנים כבר מלידת יצחק. כלומר, גם הגרות עלתה לחשבון. "ברוך שומר הבטחתו לישראל, ברוך הוא".

ועכשיו נפתח בפנינו דבר נפלא. כל אחת מארבע לשונות הגאולה באה לפתור בעיה אחרת, אחת משלוש הגזירות, ועוד שלב נוסף, עמוק יותר. "והוצאתי אתכם מתחת סבלות מצרים", כנגד גזירת העינוי. "והצלת אתכם מעבדותם", יציאה ממצב של עבדות. "וגאלתי אתכם בזרוע נטויה ובשפטים גדולים", לגר אין גואל, וכאן נעשה לעם ישראל גואל.

אבל אם יצרנו בעיה, גרות, עבדות ועינוי, ואז רק פתרנו אותה, יוצא שבסך הכול חזרנו לנקודת ההתחלה. לא התקדמנו. כאן באה הלשון הרביעית. לשון שאינה רק פתרון, אלא מטרה. סיכום של כל התהליך וייעודו.

"ולקחתי אתכם לי לעם והייתי לכם לאלוקים". לא רק יציאה ממצרים, אלא כניסה לברית. לא רק חירות, אלא שייכות. ולא רק גאולה מן השעבוד, אלא גאולה להיות עם ה'.